

ХОТО, ХҮДЭӨГӨЙ НОНИН

ХҮН ЗОНИИЕ БАЯСУУЛАА

Манай районий соёлшод үнгрээд байгаа арбаад хоногой туршада хэдэн хэмжээ ябуулга эмхидхжэ, үнгрэгдэн байна. В. И. Лениний түрлээр 120 жилэй ойдо зориулагдан урхаш районно соёлой байхан соо болоо хэн. Агуухэ ухалагша, революционерэй ажал ябуулга тухай элдхэл КПСС-эй райком нэгдэхэ секретарь П. В. Бахаев хэжэ, удаань ехэ концерт харуулдаба. Концертэд Хоринск нуурай уран найханай коллективүүд, Пионерүүдэй байшангай, хүүгдэй хөгжмэй хургуулийн хуьбууд, басагадһаа гадна Хандагайн балһна хатарай бүлэг хабаадлаа.

Концертын эхиндэ бурсад, ород болон бусад арадудай дуунууд олоор эздэлэ хэн. Хоорой артистнууд һур жаблаулан олон дуу гүйсэхдоо. Тингээд арадай инструментнууд

дээр эялга хүжэм эздэлэ. Энээнэй удаа хатар гүйсэхдэгдэбэ. Концертын түгэхэлдэ зүжэгһөө хэжэ табигджа, харагшадые һонирхуулба. Ц. Шагжинай «Тангариги» гэжэ зүжэгһөө хэжэги Пионерүүдэй байшангай зүжэгэй кружогойнд яһала бэрхээр харуулан байна.

Эдэ үдэрүүдэд ондоо тээхи хэдэн коллектив манай райондо айялһан юм. Жэсэлбэл, Загарайн районий Эрхирэгэй «Аянга» гэжэ дуу, хатарай ансамбль Булам нотатта гсв концерт табиха. Тинхэдэ Ростов-на-Дону хотогоо яһан циркын коллектив манай районий нотуудад хэдэн концерт харуулжа, ехэ, багагүй бүхэ зоние баясуулаа хэн.

Ц. ГАТАПОВА, РОМЦ-ые дагша.

Хорин район.

ИЛАЛТЫН ТУГАЙ ДЭРГЭДЭ

Эсэгэ ороноо хамагалгын дайнда совет арадай туйлаһан Агуухэ Илалтын 45 жилэй ойн һайндэрэй урда тээ Москвада, СССР-эй Зэбсэгтэ Союзунуудэй Түбэй музей соо Илалтын Тугай дэргэдэ дотоодын хэргүүдэй худалмэрилгэшэд дүр зургаа ахуулба. Эдэһэрэй оперативно-лабораторнай талаар эрхэм түлөөлөн эрхэм худалмэрилгэшэ болно.

Иймэ ехэ хүндэдэ манай республик Дотоодын хэргүүдэй министрствын дүрбэн худалмэрилгэшэ хүртэлэн гэхэдэ. Эдэһэрэй хэд бэ гэхэдэ, арадай депутатудай Советскэ райгүэсэдкомой дотоодын хэргүүдэй таһагай ахалгша участиво инспектор, милицийн майор П. С. Хамаганов, республикын Дотоодын хэргүүдэй министрствын патрульно-постовой албанай тухай шэлгэлтэй батальоний взводой командирой орлогшо милицийн старшина Б. Г. Гурүүлэ, Октябрьскэ районий дотодын хэргүүдэй таһагай мүрдэлгын таһагай милицийн майор А. Е. Павловская, Бурядай АССР-эй Дотоодын хэргүүдэй министрствын онсо шухала хэргүүдэй талаар ахалгша мүрдэгшэ, майор Д.-Ш. Ц.Д. Бадарханов гэгшэд болоно.

Милицийн майор П. С. Хамаганов үнгрэгдэн жэлдэ гэмтэ ябадал хээн 16 хэрэг мүрдэжэ, элирүүлхэн, 11 хүнийе эмшлэлгын, ажаллар заһан заларуулгын профилаторикодо оруулһан, 5 хүнийе өөрингөө шалгалта доро абahan байжа юм.

1989 оной июль һарада Улаан-Удэйн 9-дугуй шадар тэмгэдэгүй нэгэ эр-

хэтэн Вяткина добтолго, тонохо зорилгогойгоор, зүрхэ рууны хутагаар дайраад тэрэлһэн байгаа. Нүхэр Хамаганов тэрэниие бэдэржэ олоһон юм. Тэрэн дүрбэн удаа хуулийн харюусалгада хабаадуулагдан аюултай тонуулан Осипов байшоо. Өөрингөө ажалые һайн мэдэхэ болоһон Петр Сосорогин Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй прамтаар «Дотоодын хэргүүдэй министрствын отличнико гэдэн тэмдэгээр шагнагданхай».

Милицийн старшина Б. Г. Гурүүлэ 1983 оноо республикын Дотоодын хэргүүдэй министрствын патрульно-постовой албанай взводой командирой орлогшоор хүдэлэн.

1989 оной июль һарада Улаан-Удэйн 9-дугуй шадар тэмгэдэгүй нэгэ эр-

Борис Григорьевич үнгрэгшэ жэлдэ 14 гэмтэ ябадал элирүүлхэн, нийтын гурим хэзэгэйруулан 65 хүнийе баржа хэн. Нийтын гурим сахиха талаар хэдэгдэж ажалэй ехэшые һаань, спортын талаар мурысоһоонууд үнгрэггэдэж байдаг. Мурысоһоонудт эдбхитгэгээр хабаадлаа, спорткайдын программмаар командага түүрүү һургада гаргалсадаг юм.

Алина Елизаровна Павловская районий мүрдэлгын таһага эрбэн жэлэй туршада худалгэ. Үнгрэгдэн энэ соо гоого олоһон хэргүүдэй мүрдэжэ, зүб мурыш оложа гаржа гэхэдэ, алауу болохогүй ха. Байгша оной гурбан һарын туршада Алина Елизаровна 14 хэрэг хаража, тэрэнингээ 11-ынь гэм хээн гэжэ

элирүүлэ юм.

Республикын МВД-гэй үголово бэдэрлгын хүнгэн бэш худалмэрилгын шэлхэн Данзан-Шоймол Цырендоржиевич хоорол жэлэй туршада олон хэргүүдэй элирүүлэжэ гаржа. Тэрэ хүндэ хүшэр мүрдэлгэ хэжэ, гэмтэ ябадал хэзэгшэдэ бхотойл эрхэм мүрдэлгшэй нэгэн боложо төрөрхой. Тэрэ һахана Турунтаво тосхон ошоод эрхэгдэл, хүнийе зориута, алаһан гэмтэниие элирүүлэ хэн.

Д. ЦЫРЕНДОРЖИЕВИЧ, милицийн майор.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Илалтын Тугай дэргэдэ дүр зургаа буулгуулан республикын МВД-гэй бүлэг худалмэрилгэгшэд В. СТАРИКОВАЙ фото.

ЯХАД АЯЛГА ШАГНАЖА...

Зүүн Сибириин үндэһэн яһатанай болон Монгол арадай соёлой үдэрүүдэд Зүүн Сибириин соёлой института хаяхан үнгрэгдэгдэбэ. Тини яхад хүжэмэй һонин концерт болоһон байна.

Концертын эхиндэ арадай душан Р. Егоров яхад дуунай «ТОЮК» гэжэ арга хэргэлжэ хэдэн зүйл гүйсэхдэбэ. Энэ дуушан Улаан-Удэдэ түрүүшынэй ерээ. Энэһэнгээ гадна тэрэ П. Ойунксин «Улаан боо» гэжэ зүжэгһөө, «Нюурган Боотур» гэжэ үл-

рээрөө багахан зүйлүүдэ харуулаа юм. Ингэжэ Р. Егоров яхад фольклорно дуунай гол аргануудтай олон зохио танилсуулба гэшэ.

Удаань композитор В. Кееснофонов зохиохы ажал ябуулга тухайгаа хөөрхөдөө, арадай аман зохиолой үзүүлэн нүлөөнэй улаха шанар сэнгэлжэ гүжэй гэжэ онсолло хэн. Яхад арадай инструментнуудай ансамблие Зүүн Сибириин соёлой институтидэ байша В. Китов хүтэлбэридаг юм. Тэрэнэй ударидагшэ доро тус инстидай студентизр Ксе-

нофоновтой хэдэн гэсэ һаадаба.

Концертын һүүлээр һанамжуудаа хэлсэлгэн болобо. Яхад республикын Соёлой министрствын туюулгоһоз В. Е. Кузьмин үтэ абахада, Зүүн Сибириин соёлой институт Яхад соёлой эмхи зургаанууд хойрой хоорондохой зохиохы харилсаа холбоһоной үргэдэлэй, яхад соёлой эрхэ байдал һайжарха эргэлтэй гэжэ тэмдэгдэлэ. Энэ института мүнөө сагта яхад олон студентизр һуржа байхай. Тинхэдэ ойрын сагта байдал һайн тэрэшэ хубилха бхотой гэжэ тэрэ тодорхойлобо.

А. ЛЕСОВИЧЕНКО, хүжэм шэнжэлгэшэ.

«БАЙГАЛАЙ ШУБУУД»

Урин дулаан хабарай саг эржэ, үнгин шубууд дулаан ороһоно бусаба. Нүүр, голнууд дээрүү, тала дэйдээр дууша шубуудай аялга дуун эздэлн.

Бурядай байгалиин музейд «Байгалай шубууд» гэжэ багаханшы һаа, һонирхолтой висгавэ һаяхан нэгдэжэ, хэрэгшэй һонирхол татана. Юуб гэхэдэ, Байгал далайн дэргэдэ үзэгдэлг үнэнэй шубуудай дүрсүнүүдэй ханжууд тэдэн тухай тодорхой мэдээсэл бэшгэдэнхэй юм.

«Буряад ороной улаан дэбэртэ» оруулагдан Байгалай унаһай шубууд мүн эндэ табигдаа. Энэ хала шубуудай усөөржэ байһыниие, байгалиад, Байгал далайга бусээр лажа, бусалгай гээлэ хоррооло үзүүлжэ байһанииемэй гэршэлнэ. Тинхэдэ эндэ нэгэ ажалгалта хэжэ шухала байна. Энэ висгавэдэ табигдан шубуудай нэрэ ерод ба лата хэлэн дээрэ бэшгэдэжэ, Гэбшые буряад хэлэн дээрэ шубуудай нэрчүүдэй бэшгэдэгүй байһаниие гайхалтай байгаа. Тинхэдэ музейн худалмэрилгэгшэд энээн тухай асуухадани:

— Байһан литература, «Буряад ороной улаан дэбэртэ» соо эдэ шубуудай нэрэ буряад хэлэн дээрэ бэшгэдэгүй. Энэ асуудалдэс Бурядай эрдэмтэй түбтэ хандаһаби, теэд тэндэшы мэлгэхэ хүн олоогүй, — гэжэ хоруусаа хэн. Хэр үлгэа хойшо Байгал далай тохроо аханууһан буряад ард унаһай шубуудта нэрэ үгэлэн л байжа гэжэ һанамтар байна. Тинхэдэ эрдэмтэд, музейн худалмэрилгэгшэд энэ асуудал анхара хэжэ гэжэ һайдамгээр. Түрэл бэһэ лэз һэргэжэ байһан мүнөө үедэ ан амгидэй, шубуудай нэрчүүдэй үнэнэй хэлэн дээрэ мэлгэхэ бхотойби.

Г. ДАГАЕВ.

МВД-һээ МЭДЭЭСЭНЭ

Байгша оной апрелин 16-һаа 23 болотор республикно дотро 177 гэмтэ абууланууд эгдэлэн байжа юм. Тэднэй дунда 4 хүн алуулһан, 11 ушарта хүнэй бээ зориута хүндөөр гэмтэллэн, нэгэ эхэнэри хөөсөөр элдлэн, 30 хүнийе тонохо һэдэлгэ гаргажа сохиһон, гүрэнэй, нийтын болон умсын зөөри хулгайһан 98 баримта тодорлулагдан байжа юм. Энэһэнгээ гадна 7 автомашина хулгайһан, наркотикэша бодуудые хэрэгшэлэн 3 хүн баригдан байба.

Апрелин 17-ной үдэр Иволгин районий Гүрэлбэ тосхондо ажамжууд Шоймоллов эгдэртоттуудаа найдаад «Байгали гэдэ» һуралсаай ажанһаа худалгэжэ Куце-Фу гэгшэ сохиһон байгаа.

Улаан-Удын «Буряатрапротрострой» баазын хашаа сооһоо фанерэнүүд хулгайлагдан юм. Мүрдэлгын һүүлээр тус баазын худалмэрилгэн В. В. Колесников хулгай хэжэ гэжэ элирүүлгэдэ.

Сэлэнгин районий Ацула ноотартай болоһоо сооһоо, һүнийн харанхы һэмбэһэлэн, нэгэ мэ-

шээг гурил, саахар, хүрлээ, тонохо болон бусад эдээ хоол хулгайлагдан юм. Хулгай хэн хэбэб гэхэдэ, тус тосхондо, ажабшывай үйлсйн гэжэ газар урдандаа сүдүүлгэлэн С. М. Деясков баригада.

Прибайкалийн районий Татаурова станци шадар наһалдаан үндхэгдэлэн байгаа. Эндэ А. Иванкин, В. Ларионов гэгшэд хутагаар дайруулжа, нэгэниие болонцидаа хүрэгэй һаа бэрээ. Мүрдэлгын һүүлээр Хорин районий Тэгэдэ һуриконой аха дүүнэр Гетауликүуд баригада, хуулийн харюусалгада хабаадуулагдха болобо.

Улаан-Удын «Бууза» нкфо соо нэгэ эрхэтэйлэй палытогой хэрэм сооһоо мунган хулгайлагдан байба. Милицийн худалмэрилгэгшэд М. М. Юлдашев Л. А. Рябовичевэ хөөрны элирүүлжэ, мунгынь эздэндэ бусаба.

Апрелин 21-дэ тэмгэдэгүй гурбан хүн Улаан-Удэ хотын Пушкинай нэрэмжэтэ үйлсэдэ байхан «Жигули» машинын урдажа ба хажуу телын шэнгүүндэ тэй сохиһон байгаа. Мүрдэлгын һүүлээр «Байгал», «Сэ-

ланг» кооперативүүдэй худалмэрилгэгшэд В. В. Пономарев, А. Н. Прокшелев гэгшэд тодорлулагдан. Мун энэ үдэршэлэн Куйбышевэй үйлсйн гэжэ газар байһан «Ниссан» машинын урдажа шэл, хоёр гэрэл, шэл сэбэрлэдэж шетоннуудые абahan байгаа. Энэһениие хааншые худалгэдгүй Ю. Б. Будажепов «Зэбайкалесско» тростын жолоһон Э. Ш. Вагитов гэгшэд хулгайһан байжа юм.

Улаан-Удын Буошкынэй болон «Красная Звезда» үйлснүүдэй үлзуур дээрэ ногтуу ябһан аха дүү Решетниковүүд танин жолоһон Хамменовтэ хутага, пистолот харуулжа байгадэ аялга ха. Эдэнэр беригдэ.

«Баргажан» рестораний харуулан И. В. Овчинников, ОРС-ын экспедитор В. К. Вдовин хойр апрелин 22-ой һуни бузур муухай хэрэг үүдхэн байба. Эдэ хоёр танин жолоһон А. Н. Черновяровы хэдэн удаа хутагаар хэдхажэ, мунгынь Буляжа абаа юм. Мүнөө эдэнэр баригада.

Бурядай АССР-эй МВД-гэй пресс-булг.

ПРАВА БУРЯТИИ

КПСС-эй Центральна Комитетдэй Генеральна секретарь, СССР-эй Президент Михаил Горбачевой Ураалгаар ажаба, тэндэхи ажалдаһан тухай улаужэ хөөрлэлдэн тухай ТАСС-эй корреспондентүүдэй тоосон «Уралда этнэгэн найданаби» гэгэн гаршадэ

тэй тоосон газетын мүнөөдэрэй номерой нэгдэхэ, хөбөрдөхи хуудһануудта нитэлгэдэбэ.

Бурядай областной партианой организациин нэгэ мандатна һукуулийн оргуудта КПСС-эй XXVIII съездын делегатүүдтэ кандидатудые бүрхэдэлдэ эбдэлэн тухай округийн һукуулийн комиссионудай мэдээсэл номерой нэгдэхэ хуудһанда барлагдэбэ.

Бурядай АССР-эй арадай депутатад кандидатудай ажал

ябуулга тухай хөөрлэн зургал болон очеркнүүдэй суллуларние газетэ номерһоо кометро барлажа үргэлжлэхөөр, һукуулийн Гөрняевскэ 16-дахы округуоо республикын арадай депутатад кандидат Улаан-Удэ хотын 36-дахы дунда һукуулийн англи хэлэй багша Зинаида Аюшевскай ажал ябуулга тухай хөөрлэн журналст Петр Цырендоржиевай «Манай Зина» гэжэ зургал номерой гурбадха хуудһанда байжа.